

Yəy Yunus 21-də Nobel Sülh Mükafatı Laureatı, professor [Məhəmməd Yunus](#) Bakıya səfəri çərçivəsində [Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti](#)ndə (UNEC) olub.

Nüfuzlu ictimai xadim, sosial biznes və "mikrokreditin atası" adlandırılan Məhəmməd Yunus UNEC ilə [Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondu](#) nun (BAMF) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "Sosial biznes – inkişaf gedən yol" mövzusunda beynəlxalq konfransa qatılıb. Tədbirdə Azərbaycan Prezidentinin iqtisadi islahatlar üzrə köməkçisi [Natiq Mirov](#), təhsil naziri Mikayıl Cəbbarov, mərkəzi halinin sosial müdafiəsinə nazirinin müavini [Ədris Səyev](#), Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun sədri Umud Mirzəyev, millət vəkili universitet rəhbərləri və 9 ölkənin nümayəndə heyəti iştirak edib.

UNEC-in rektoru, professor [Ədalət Muradov](#) Nobel Sülh Mükafatı Laureatı Məhəmməd Yunus haqqında iştirakçılara məlumat verib. Bildirib ki, M. Yunus Banqladeşdə yerləşən "[Gramen Bank](#)"-ın və 50-dən çox şirkətin qurucusudur. Ona davamlı yenilikləri və təbriklərə qəbulu üçün "Fortune" jurnalı 2012-ci ildə "Zəmanəmizin ən böyük təbrikə layiq olanı" adını verib. 2006-cı ildə Məhəmməd Yunus və "Gramen Bank" birgə Nobel sülh mükafatına layiq görülüb.

Rektor M. Yunusun tədqiqatının həqiqiyyəti və nəticələri "M. Yunus global iqtisadiyyatda mövcud olan problemlərin həllinə alternativ yanaşma metodunu təqdim edib. Bu təklif kapital xərclərini azaldır, halinin sosial rifahı yaxşılaşdırmaqla yanaşı, global iqtisadiyyatda sivilizasiyanın yaratdığı problemlərin həllini prioritet olaraq ön plana çəkir".

Azərbaycan Prezidentinin iqtisadi islahatlar üzrə köməkçisi Natiq Mirov dünyada baş verən iqtisadi proseslərin, neftin qiymətinin düşməsinin, milli valyutaların sürətlə düşməsinə, digər siyasi və iqtisadi proseslərin Azərbaycanada təsirsiz ötürüldüyünü bildirib: "Ancaq aparılan məqsədyönlü tədbirlərin təsiri hələ də valyuta bazarında sabitlik müəhəd olunur, manat öz fundamental dəyərinə qorumaqdadır". Sosial rifahın yüksəlməsi Azərbaycan iqtisadiyyatının əsas xüsusiyyəti, deyir. Bildirən N. Mirov ölkədə insan potensialının inkişafı üçün ardıcılı tədbirlərin həyata keçirilməli olduğunu qeyd edib.

Təhsil naziri Mikayıl Cəbbarov Azərbaycanda çox qəza zamanı aza gəlirli iqtisadiyyatdan orta gəlirli iqtisadiyyata keçid edildiyini vurğulayıb: "İkoplarda həzrə zamanı insan kapitalı durur. Təhsil sisteminin insan kapitalının formalaşdırılmasında xüsusi rolu olub. Ölkədə ümumi təhsil müəssisələrinin 70 faizində çoxunun əsaslı təhsilə gətirilməsi və ya tikilməsi, eləcə də dövlət hesabına xaricdə təhsiləndirilməsi kimi tədbirlər həqiqiyyətə kəsb edilib. Sosial biznesin kökündə gəlirli təməl dayanmamalıdır". Mərkəzi bazar üçün kadrlar hazırlananda ali təhsil müəssisələrinin rolunun danılmaz olduğunu bildirən nazir, təhsil siyasətində yeni təfəkkürlü yanaşmalarda sosial biznes baxımından inkişafın olması müsbət qiymətləndirilib: "Sosial biznes fəaliyyəti cəmiyyəti bütöv və harmonik mərhələ kimi görür".

Nobel Sülh Mükafatı Laureatı Məhəmməd Yunus "Sosial biznes – inkişaf gedən yol" mövzusunda mühazirə ilə çıxış edib. Bildirib ki, bank sahəsində fəaliyyətə bələyanda fikirlərin görülməsi insanlara ona çatdırılmalı kimi yanaşmalar: "Biz bank sahəsində fəaliyyətə bələyanda bütün insanların bank prinsiplərini kökündən dəyişdik. Sənə qədər varlısansa, bank üçün bir o qədər cəlbəedici. Amma biz kasıb insanlar üçün çalışmaq istəyirik. Bizim müəttərimiz olmaq üçün sənə sadəcə heç nəyin olmadığını, kasıblıq olduğunu sübut etməli. Sənə və banklar daha çox kiçik müəttərləri dəyişdirir. Bizim 8,5 milyon müəttərimizin isə 97%-i qadındır. Bankın Banqladeşin 80 min kəndində filialı fəaliyyət göstərir". M. Yunus dünyanın maliyyə sisteminə yanlış qurulduğunu da diqqətə çatdırıb: "Bütün banklar qapıya qadınlar, xüsusilə də kasıb qadınlar üçün bələyir. Bu isə məntiqsizdir. Kasıblıq insanın günahı deyil. Banklar nəyə görə düşünür ki, kasıblıq müəttərlər xəstə olur və bank borcunu ödəməyəcək? Ancaq biz müəttərlərin sağlamlıq sığortalanması üçün bir bank olaraq gəlirləndirmirik, mənfəət güdmürük, kəsin, insanların problemlərinin həlli üçün çalışırıq".

Mərkəzi halinin sosial müdafiəsinə nazirinin müavini Ədris Səyev "Yoxsulluğun azaldılmasında özünü müəllim tədbirlərinin rolu" mövzusunda bildirib ki, Azərbaycanda aparılan sosial siyasətin əsas hədəflərindən biri də aztəminatlı ailələrin üçün dayanıqsız passiv sosial təminat tədbirlərindən, dayanıqlı aktiv müəllim proqramları və təbiri keçidin təmin edilməsidir. Nazir müavini görülən işlərin sosial rifah göstəricilərinin yüksəlməsinə, habelə işsizlik səviyyəsinin təxminən 5 faizə, yoxsulluq səviyyəsinin 4,9 faizə düşməsinə və bələy qaldırılmasını qeyd edib: "Həyata keçirilən sosial siyasət cəmiyyətimizin bütün həlləri sosial biznesin yaradılmasına təvəqquf edir".

Konfrans müzakirələri davam edib. Sonra rektor Ə. Muradov professor M. Yunusa UNEC-in Fəxri doktoru

diplomunu təqdim edib.

Konfrans çərçivəsində regionda ilk dəfə olaraq, UNEC-də yaradılan [Yunus Sosial Biznes Mərkəzinin](#) (YSBM) açılışı olub. Mərkəzdə UNEC, Yunus Mərkəzi və BAMF arasında mərkəzlərdə aid olanla məm memorandumu imzalanıb. Sonda isə təşkilatların arasında qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişafı, yoxsulluğun aradan qaldırılmasında professor M. Yunusun fikirlərinin tanınması, Sosial Biznes konsepsiyasının həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bildirilib ki, UNEC YSBM sosial biznes ideyasının təşviq etməklə məqsədlərlə bəv könüllülərin inkişaf etməkdə olan ölkələrdəki kasbların iqtisadi inkişafına təmin edənlə proqram və metodların ilkin mənbədən öyrənilməsi üçün tədris sferələrini təşkil edəcək. Eyni zamanda, UNEC YSBM Azərbaycan və regionda sosial biznes ideyasının inkişafına dəstəkləməklə üçün akademik görüşlər, seminar, diskussiya və tədqiqatlar keçirəcək. Sosial biznes ideyalarının yayılmasında istiqamətdə və təndə cəmiyyəti qurumlar, mikromaliyyə təsisatları və biznes strukturlar YSBM-nin fəaliyyətinin uurlu təşkilin cəlb olunacaq. Mərkəz, həmçinin sosial biznes dizayn laboratoriyaları yaratmaqla bərabər, təb mübadilə proqramları, akademik debatlar, təcrübə proqramları, eləcə də könüllü fəaliyyətlər həyata keçirəcək. Mərkəzin rəhbəri UNEC-in müəllim heyəti arasından seçiləcək.

Sonda Nobel Sülh Mükafatı Laureatı Məhəmməd Yunus YSBM-də tədbir iştirakçıları üçün Azərbaycan dilində tərcümə edilən "Kasbların bankiri" (The Banker to the Poor) kitabını imzalayıb.

UNEC